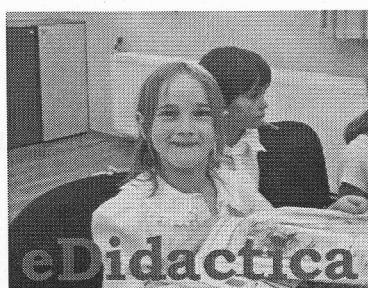

PROF. DR. IULIAN STANCU

**CULEGERE
DE PROBLEME
DE FIZICĂ
PENTRU CLASA A XI-A**

CUPRINS

Prefață	7
CAPITOLUL 1. OSCILAȚII ȘI UNDE MECANICE	9
1.1 Oscilatorul mecanic	9
1.2. Oscilatori mecanici cuplați	25
1.3. Unde mecanice	27
CAPITOLUL 2. OSCILAȚII ȘI UNDE ELECTROMAGNETICE	40
2.1. Circuitul RLC în curent alternativ	40
2.2. Oscilații electromagnetice libere. Circuitul oscilant	54
2.3. Câmpul electromagnetic. Unda electromagnetică	57
CAPITOLUL 3. OPTICA ONDULATORIE	64
3.1. Dispersia luminii	64
3.2. Interferența	66
3.3. Difractia luminii	79
3.4. Polarizarea luminii	86
CAPITOLUL 4. ELEMENTE DE TEORIA HAOSULUI	89
4.1. Determinism și predictibilitate	89
4.2. Determinism și impredictibilitate	90
4.3. Descrierea comportamentului haotic	90
4.4. Elemente de geometrie fractală	90
Bibliografie	92

CAPITOLUL 1.

OSCILAȚII ȘI UNDE MECANICE

1.1 Oscilatorul mecanic

1. Un oscilator armonic cu amplitudinea oscilației de $8 \cdot 10^{-3} m$ se află la $0,01s$ de la începerea oscilației la o depărtare de $4 \cdot 10^{-3} m$ de poziția de echilibru în care s-a găsit la momentul inițial. Să se calculeze:

- a) pulsația oscilatorului;
- b) perioada oscilației;
- c) frecvența oscilației;
- d) viteza oscilatorului în poziția dată;
- e) accelerația oscilatorului în poziția dată.

$$R: a) \omega = \frac{50\pi}{3} \text{ rad/s}; b) T = 0,12s; c) \nu = 8,33Hz; d) v = 0,36m/s; e) a = 10,96m/s^2$$

2. Legea de mișcarea unui oscilator armonic este exprimată în SI astfel: $y = 3 \cdot 10^{-2} \sin\left(100\pi t - \frac{\pi}{6}\right)$ Să se calculeze perioada, frecvența, amplitudinea, faza inițială și elongația la momentul inițial.

$$R: T = 0,02s; \nu = 50Hz; A = 2 \cdot 10^{-2} m; \varphi_0 = -\frac{\pi}{6}; y_0 = 10^{-2} m$$

3. Să se scrie legile de mișcare ale oscilațiilor defazate cu $\frac{\pi}{3}$ și $\frac{\pi}{6}$, în urma oscilației a cărei lege este $y = 3 \sin\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{6}\right)$

$$R: y_1 = 3 \sin\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{2}\right), y_2 = 3 \sin\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{3}\right)$$

4. Un punct material oscilează după legea $y = 5 \cdot 10^{-2} \sin\left(15,6t + \frac{\pi}{3}\right) (m)$. Să se calculeze pulsația, perioada, frecvența, faza inițială și elongațiile la momentele $t_1 = 1s$; $t_2 = \frac{2}{3}s$; $t_3 = \frac{1}{15}s$.

$$R: T = 0,4s, \nu = 25Hz, y_1 = -0,04m, y_2 = -0,04m, y_3 = 0,04m$$

5. Mihai se odihnește într-un balansoar care oscilează având o perioadă de $2,5s$.

- a) Ce frecvență au oscilațiile?
- b) Câte oscilații face în $60s$?

$$R: a) \nu = 0,4Hz; b) N = 24 \text{ oscilații}$$

6. Pe masa de lucru în laboratorul de fizică se găsesc un resort, o bilă metalică și un dispozitiv pentru suspendarea bilei. Elevii sunt îndemnați să suspende bilă de resort și să formeze

$$\mathbf{R:} A = 2,48 \cdot 10^{-2}\text{m}$$

7. Arcurile unui autoturism cu masa de 1000kg se comprimă vertical cu $7 \cdot 10^{-2}\text{m}$ când se urcă doi oameni, unul de 45kg , iar celălalt de 55kg . Câte oscilații pe secundă efectuează autoturismul astfel încărcat când intră într-o adâncitură a șoselei?

$$\mathbf{R:} \nu = 1,8\text{Hz}$$

8. Cunoscând vitezele v_1 și v_2 ce corespund elongațiilor y_1 și y_2 ale unui oscilator armonic, să se determine amplitudinea și perioada oscilațiilor acestuia.

$$\mathbf{R:} A = \sqrt{\frac{y_1^2 v_2^2 - y_2^2 v_1^2}{v_2^2 - v_1^2}}; T = 2\pi \sqrt{\frac{y_1^2 - y_2^2}{v_2^2 - v_1^2}}$$

9. Un oscilator liniar armonic care oscilează cu amplitudinea de 2cm se află la o distanță $y_1 = \sqrt{3}\text{cm}$ de poziția de echilibru după $0,01\text{s}$ de la începerea oscilației. Calculați:

- a) perioada oscilațiilor;
- b) viteza oscilatorului în poziția dată;
- c) accelerația maximă.

$$\mathbf{R:} a) T = 0,06\text{s}; b) \nu = 1,05\text{m/s}; c) a_{\max} = 222,22\text{m/s}^2$$

10. O bilă de masă $m = 2 \cdot 10^{-2}\text{kg}$ suspendată de un resort, vibrează sub acțiunea forței elastice a acestuia, având ecuația elongației de forma $y = 10^{-1} \sin\left(\frac{\pi}{3}t + \frac{\pi}{6}\right)\text{(m)}$. Calculați:

- a) perioada;
- b) viteza maximă;
- c) forța maximă care acționează asupra bilei;

d) timpul în care bila efectuează drumul de la jumătatea amplitudinii la $\frac{\sqrt{2}}{2}$ din amplitudine.

$$\mathbf{R:} a) T = 6\text{s}; b) v_{\max} = 0,1\text{m/s}; c) F_{\max} = 0,002\text{N}; d) \Delta t = 0,25\text{s}$$

11. Un corp efectuează o mișcare oscilatorie liniar armonică descrisă de ecuația $y = 10^{-1} \sin\left(\frac{\pi}{8}t + \frac{\pi}{8}\right)\text{(m)}$. Calculați viteza și accelerația maximă în cursul mișcării.

$$\mathbf{R:} a) v_{\max} = 0,04\text{m/s}; b) a_{\max} = 0,02\text{m/s}^2$$

12. Care este viteza maximă a unui punct material care efectuează o mișcare oscilatorie armonică descrisă de ecuația $y = 3 \cdot 10^{-2} \sin\left(100\pi t - \frac{\pi}{6}\right)\text{(m)}$?

$$\mathbf{R:} \nu = 9,42\text{m/s}$$

13. Un punct material cu masa de 10g efectuează o mișcare oscilatorie descrisă de ecuația $y = 5\sqrt{3} \left(\sin 10t - \frac{1}{\sqrt{3}} \cos 10t \right)$. Calculați forța maximă care acționează asupra sa în timpul mișcării.

$$\mathbf{R:} F_{\max} = 10\text{N}$$

Respect pentru natură și cărți
14. La momentul inițial elongația unui mobil care efectuează o mișcare oscilatorie armonică, descrisă de ecuația $y = A \sin(\pi t + \varphi_0)$, este de 2cm , iar viteza de $2\pi \text{cm/s}$. Calculați faza inițială.

$$\mathbf{R:} \varphi_0 = \frac{\pi}{4} \text{ rad}$$

15. Un oscilator liniar armonic de masă $m = 30\text{g}$ trece prin punctele de coordonate $x_1 = 2\text{cm}$ și $x_2 = 5\text{cm}$ cu vitezele $v_1 = 3\text{m/s}$ și respectiv $v_2 = 2\text{m/s}$. Calculați constanta elastică a resortului.

$$\mathbf{R:} k = 71,77 \text{N/m}$$

16. Care este constanta elastică a unui oscilator liniar armonic cu masa de 10g care are în cursul mișcării viteza maximă de 1m/s și accelerarea maximă de 20m/s^2 ?

$$\mathbf{R:} k = 4 \text{N/m}$$

17. Un oscilator liniar armonic de masă 5g și constantă elastică $k = 3\text{N/m}$ are la momentul inițial o elongație de 2cm și viteză de $0,9\text{m/s}$. Calculați:

- a) pulsația;
- b) perioada;
- c) amplitudinea;
- d) viteza maximă;
- e) faza inițială
- f) scrieți ecuația oscilatorului.

$$a) \omega = 24,49 \text{rad/s}, b) T = 0,26\text{s}, c) A = 2,03 \cdot 10^{-2} \text{m}, d) v_{\max} = 0,5 \text{m/s}$$

$$\mathbf{R:} e) \varphi_0 = \frac{\pi}{2} \text{rad}, f) y = 2,03 \cdot 10^{-2} \sin\left(24,49t - \frac{\pi}{2}\right) (\text{m})$$

18. De tavanul unei camere este fixată o lampă cu ajutorul unui resort de constantă 100N/m . Lampa cu masa de 10g începe să oscileze sub acțiunea unei forțe verticale în jos de 3N . Determinați:

- a) deformarea inițială a resortului
- b) deformarea resortului sub acțiunea forței F
- c) amplitudinea mișcării oscilatorii.

$$\mathbf{R:} a) \Delta l_0 = 10^{-3} \text{m}, b) \Delta l = 0,031 \text{m}, c) A = 0,03 \text{m}$$

19. Un oscilator liniar armonic efectuează o oscilație descrisă de ecuația $y = 4 \sin\left(100\pi t + \frac{\pi}{2}\right) (\text{cm})$. Calculați momentele de timp când viteza și accelerarea sunt maxime.

$$\mathbf{R:} t_1 = \frac{4k-1}{200} \text{s}, t_2 = \frac{3k-1}{200} \text{s}$$

20. Calculați faza inițială de oscilație a unui oscilator liniar armonic dacă la $t = \frac{T}{18}$

oscilatorul se află la distanța $y = \frac{\sqrt{3}}{2} A$.

$$\mathbf{R:} \varphi_0 = \frac{2\pi}{9} \text{rad/s}$$

21. Un oscilator liniar armonic efectuează oscilații descrise de legea $y = A \sin \omega t$ cu faza inițială nulă. Determinați:

- a) timpul după care oscilatorul să ajungă din poziția de echilibru la elongația maximă;
- b) timpul după care oscilatorul să ajungă la jumătatea elongației maxime.

Se cunoaște $\nu = 50\text{Hz}$

$$\mathbf{R:} a) t = 0,005 \text{s}, b) t = 0,017 \text{s}$$

22. Scrieți ecuația mișcării unui oscilator liniar armonic a cărui frecvență este 50Hz dacă

$$y_0 = 4\text{cm} \text{ și } v_0 = 300\pi\text{cm/s}.$$

$$\mathbf{R:} y = 5\sin(100\pi + 53^\circ, 10')(cm)$$

23. O mișcare oscilatorie este caracterizată de $v_{\max} = 2\text{m/s}$ și $\alpha_{\max} = 25\text{m/s}^2$. Determinați:

- a) amplitudinea mișcării oscilatorii;
- b) pulsăria și perioada mișcării oscilatorii.

$$\mathbf{R: a)} A = 0,16\text{m}; b) } \varphi = 12,5\text{rad/s}, T = 0,5\text{s}$$

24. Determinați elongația, viteza și accelerația oscilatorului la momentul $t = 5\text{s}$ care respectă legea $y = 4\sin\left(\frac{\pi}{2}t + \frac{\pi}{6}\right)$.

$$\mathbf{R: } y = 2\text{cm}, v = 5,44\text{cm/s}, a = 4,93\text{cm/s}^2$$

25. De un dinamometru cu lungimea scalei de 10cm se agăta un corp de masă necunoscută. Dacă indicația maximă a dinamometrului este 145N , iar corpul oscilează cu o perioadă de $0,25\text{s}$ să se calculeze masa corpului suspendat.

26. Un oscilator liniar armonic de masă $0,5\text{kg}$ pornește din repaus și se oprește la distanța de 10cm față de poziția de echilibru. Constanta elastică este $k = 50\text{N/m}$. Determinați:
 a) legea de mișcare a oscilatorului;
 b) viteza inițială;
 c) timpul necesar parcurgerii distanței de 10cm .

$$\mathbf{R: a)} y = 10\sin(10t)\text{(cm)}; b) v_0 = 0,8\text{m/s}, c) t = 0,157\text{s}$$

27. La capătul liber al unui resort este fixat un corp care efectuează o mișcare oscilatorie armonică pe verticală între pozițiile 2cm și 10cm în raport cu un sistem de referință fix. Poziția superioară este atinsă de corp de patru ori într-o secundă. Determinați:
 a) perioada mișcării oscilatorii a corpului pe verticală
 b) amplitudinea și legea de mișcare a oscilatorului pentru faza inițială nulă.

$$\mathbf{R: a)} T = 0,25\text{s}; b) A = 4\text{cm}, y = 4\sin(8\pi t)\text{(cm)}$$

28. O bilă metalică suspendată de un resort îl deformează sub acțiunea propriei greutăți cu $\Delta l = 3\text{cm}$. Determinați:

- a) pulsăria mișcării oscilatorii;
- b) legea de mișcare a oscilatorului dacă la momentul inițial $y_0 = 6\text{m}$ și $v_0 = 2\text{m/s}$;
- c) accelerația oscilatorului la momentul inițial.

$$\mathbf{R: a)} \varphi = 18,26\text{rad/s}, b) y = 6\sin\left(18,26t + \frac{\pi}{2}\right)\text{(cm)}, c) |\alpha_0| = 20\text{m/s}^2$$

29. Un oscilator liniar armonic efectuează oscilații conform legii $y = 4\sin(50\pi t)\text{(cm)}$. Determinați:

- a) frecvența și perioada mișcării oscilatorii;
- b) constanta elastică a oscilatorului pentru o masă de 25g .

$$\mathbf{R: a)} \nu = 25\text{Hz}, T = 0,04\text{s}, b) k = 625\text{N/m}$$

30. Un oscilator liniar armonic cu masa de 2kg este deplasat pe verticală până la distanța de 20mm . Forța elastică necesară deformării este $F = -7\text{N}$. Apoi corpul este lăsat liber. Determinați:

- a) pulsăria oscilațiilor;

Respect pentru natură și mediu
b) legea de mișcare a oscilatorului dacă momentul inițial este considerat momentul în care oscilatorul este lăsat liber.

$$R: a) \omega = 13,23 \text{ rad/s}; b) y = 20 \sin\left(13,23t + \frac{\pi}{2}\right) (\text{mm})$$

31. Un corp cu masa de 2kg este deplasat pe o suprafață orizontală cu frecare cu ajutorul unui resort care se deformează cu $\Delta l_1 = 2,5\text{cm}$. Dacă același corp oscilează pe verticală deformarea devine $\Delta l_2 = 10\text{cm}$. Determinați:

- a) constanta elastică a resortului;
- b) valoare coeficientului de frecare la alunecare dintre corp și suprafață orizontală.

$$R: a) k = 200 \text{ N/m}, b) \mu = 0,25$$

32. Un corp efectuează mișcări oscilatorii cu perioada de 2s , amplitudinea de 50mm și fază inițială nulă. Determinați viteza corpului atunci când elongația este jumătate din amplitudine.

$$R: v = 0,14 \text{ m/s}$$

33. Un corp cu masa de 2g oscilează în jurul poziției sale de echilibru sub acțiunea forței elastice $F = 2 \cdot 10^{-4} \sin\left(\pi - \frac{\pi}{4}\right)$. Determinați:

- a) viteza maximă a oscilatorului;
- b) lucrul mecanic necesar pentru a deplasa punctul material din poziția sa de echilibru în poziția de elongație maximă;
- c) timpul necesar punctului material pentru a parcurge distanța de la $\frac{A}{2}$ la A . Se consideră $\pi^2 \approx 10$

$$R: a) v_{\max} = 0,0314 \text{ m/s}; b) L = 10^{-6} \text{ J}; c) \Delta t = 1/3 \text{ s}$$

34. Calculați frecvența cu care oscilează o bilă mică așezată între două planuri înclinate cu vârfurile adiacente care fac între ele un unghi de 120° . Unul dintre planuri are unghiul de 30° . Bila este lăsată să alunecă fără frecare pe unul dintre planuri de la înălțimea $h = 20\text{cm}$.

$$R: \nu = 0,875 \text{ Hz}$$

35. Un resort liniar are lungimea l_0 în poziția de echilibru. Dacă de resort se suspendă o bilă cu masa m , lungimea devine $l_0 + A$. Peste resort și masă, aflate în această poziție, cade o a doua masă m de la înălțimea A care se ciocnește plastic cu prima. Determinați:

- a) perioada;
- b) amplitudinea;
- c) înălțimea maximă, deasupra poziției inițiale de echilibru, atinsă în mișcare.

$$R: a) T = 2\pi \sqrt{\frac{2A}{g}}, b) A_1 = A\sqrt{2}; c) h = A(\sqrt{2} - 1)$$

36. Un punct material parcurge o mișcare descrisă de ecuația $y = 6 \sin 2t + 2\sqrt{3} \cos 2t (\text{cm})$. Care este ecuația mișcării oscilatorii armonice efectuată de punctul material?

$$R: y = 4\sqrt{3} \sin\left(2t + \frac{\pi}{6}\right) (\text{cm})$$

37. Un punct material parcurge o mișcare oscilatorie armonică cu amplitudinea $A = 12\text{cm}$. Punctul material pornește din poziția de echilibru cu viteza $v_0 = 4,8 \text{ m/s}$. Calculați viteza punctului material în poziția în care elongația este $y = \frac{A}{2}$.

$$R: v = 4,65 \text{ m/s}$$

În următorul exercițiu se va propune să se calculeze viteza la poziția de echilibru.

38. Determinați faza inițială a unui oscilator liniar armonic care la momentul $t = \frac{T}{12}$ se află

$$\text{la elongația } y = \frac{A\sqrt{3}}{2}.$$

$$\mathbf{R:} \varphi_0 = \frac{\pi}{6} \text{ rad}$$

39. Să se determine puterea forței elastice a unui oscilator liniar armonic, în momentul în care elongația este jumătate din amplitudine, dacă viteza maximă a oscilatorului este $v_{\max} = 2m/s$, iar forța maximă este $F_{\max} = 10N$.

$$\mathbf{R:} P = 8,6W$$

40. Un mobil de masă $m = 2g$ pleacă din poziția de echilibru cu viteza $v_0 = 0,6m/s$ într-o mișcare oscilatorie armonică. La distanța $y = 0,1m$ față de poziția de echilibru, viteza corpului este $v_1 = 0,3\sqrt{3}m/s$.

a) scrieți ecuația de mișcare a mobilului;

b) calculați forța care acționează asupra mobilului la distanța de $1m$ față de poziția de echilibru.

$$\mathbf{R:} a) y = 0,2 \sin(3t) (m); b) F = 1,8 \cdot 10^{-3} N$$

41. Un corp cu masa $m = 100g$ efectuează oscilații armonice sub acțiunea unei forțe externe $F = 100N$. Energia totală a oscilatorului este $E = 20J$. Se consideră momentul inițial în care corpul trece prin poziția de echilibru. Scrieți ecuația de mișcare a corpului.

$$\mathbf{R:} y = 0,4 \sin(50t) (m)$$

42. Un oscilator liniar armonic are amplitudinea oscilațiilor de $15cm$. Aflați valoarea elongației oscilatorului liniar armonic atunci când energia cinetică este egală cu energia potențială.

$$\mathbf{R:} y = \pm 10,6cm$$

43. Un corp cu masa de $10g$ efectuează oscilații cu amplitudinea $A = 10cm$ și frecvența $\nu = 2Hz$. Faza inițială a oscilatorului este nulă. Determinați:

- a) ecuația mișcării oscilatorii;
- b) energia totală a oscilatorului.

$$\mathbf{R:} a) y = 10 \sin(4\pi t) (cm); b) E = 8 \cdot 10^{-3} J$$

44. La capătul liber al unui resort este atârnat un corp de masă $m = 200g$ care sub acțiunea unei forțe $F = 20N$ se deplasează pe distanța de $4cm$. Calculați:

a) pulsația, perioada și frecvența oscilațiilor libere ale corpului;

b) raportul dintre energiile cinetice și potențiale ale corpului la o distanță egală cu jumătate din amplitudine.

$$\mathbf{R:} a) \omega = 50 \text{ rad/s}, T = 0,125s, \nu = 8Hz; b) \frac{E_c}{E_p} = 3$$

45. Un corp cu masa de $1kg$ suspendat de un resort ideal, oscilează cu amplitudinea de $\frac{\sqrt{2}}{4}m$. Dacă energia totală a oscilatorului este de $4J$ calculați:

- a) pulsația mișcării oscilatorii;
- b) elongația și viteza corpului în momentul în care energia cinetică este egală cu cea potențială;
- c) forța elastică în condițiile de la punctul b).

$$\mathbf{R:} a) \omega = 8 \text{ rad/s}; b) y = 0,25m, v = 2m/s; c) F = 16N$$

Respect pentru cunoștință și învățare

- 46.** Un corp de masă $m = 20\text{g}$ suspendat de un resort ideal oscilează armonic conform ecuației $y = 2 \sin\left(\frac{\pi}{6}t + \frac{\pi}{6}\right) (\text{m})$. Calculați:

- a) perioada și frecvența oscilațiilor;
- b) viteza maximă și accelerația maximă ale corpului;
- c) forța maximă care acționează asupra corpului;
- d) dependența de timp a energiei cinetice;

- e) timpul în care corpul parcurge distanța de la $\frac{A}{2}$ la $\frac{A\sqrt{3}}{2}$

$$a) T = 12\text{s}, v = 0,08\text{Hz}; b) v_{\max} = 1,05\text{m/s}, a_{\max} = 0,55\text{m/s}^2; c) F_{\max} = 0,011\text{N}$$

R: d) $E_c(t) = 0,01 \cos^2\left(\frac{\pi}{6}t + \frac{\pi}{6}\right) (\text{J})$; e) $\Delta t = 1\text{s}$

- 47.** Un corp legat de un resort oscilează pe direcție orizontală cu $A = 10\text{cm}$. Calculați amplitudinea oscilatorului dacă energia se dublează.

R: $A = 14,1\text{cm}$

- 48.** Un corp suspendat de un resort oscilează pe direcție orizontală cu $v_{\max} = 10\text{cm/s}$. Calculați viteza maximă atunci când energia totală a sistemului se dublează.

R: $v_{\max} = 14,1\text{cm/s}$

- 49.** Un punct material oscilează conform legii $y = 10 \sin\left(100\pi t + \frac{\pi}{6}\right) (\text{cm})$. Calculați raportul dintre energia cinetică și cea potențială pentru $y_1 = 5\text{cm}$.

R: $\frac{E_c}{E_p} = 3$

- 50.** Un corp efectuează o mișcare oscilatorie dată de legea $y = 5 \sin\left(2\pi t + \frac{\pi}{6}\right) (\text{cm})$.

Calculați momentul de timp în care energia cinetică este egală cu cea potențială.

R: $t = 0,04\text{s}$

- 51.** O bilă cu masa de 200g suspendată de un resort cu $k = 400\text{N/m}$ oscilează. Când elongația atinge valoarea $y_1 = 1,5\text{cm}$ viteza este $v_1 = 0,5\text{m/s}$. Determinați:

- a) amplitudinea mișcării;
- b) energia totală a oscilatorului;
- c) viteza maximă atinsă în timpul oscilațiilor.

R: a) $A = 0,35\text{m}$; b) $E = 24,5\text{J}$; c) $v_{\max} = 49,5\text{m/s}$

- 52.** De un resort elastic, a cărui constantă elastică este de $k = 100\text{N/m}$, este suspendat un corp de masă $m = 0,1\text{kg}$. Pendulul elastic astfel format oscilează. Impulsul pendulului la distanța $y_1 = 3\text{cm}$ de poziția de echilibru este $p_1 = 0,3\sqrt{3}\text{kgm/s}$. Se cer:

- a) legea de mișcare (faza inițială este nulă);
- b) energia cinetică și potențială în momentul în care $y_2 = 2\text{cm}$.

R: a) $y = 0,06 \sin(10\sqrt{10}t)$; b) $E_c = 1,6\text{J}$, $E_p = 0,2\text{J}$

- 53.** Un corp de masă egală cu 100g este suspendat de un resort lung și ușor. Tras 20cm în jos, pe direcția arcului oscilează cu o perioadă de 2s . Să se calculeze:

- a) viteza în poziția de echilibru;

b) cu cât se scurtează resortul dacă se îndepărtează corpul;

c) care este energia cinetică maximă?

$$\mathbf{R:} \ a) v = 0,63 \text{ m/s}; \ b) y = 1 \text{ m}; \ c) E_c = 0,02 \text{ J}$$

54. Calculați energiile cinetică și potențială ale unui corp de masă $m = 5 \cdot 10^{-4} \text{ kg}$ care oscilează armonic cu amplitudine de $5 \cdot 10^{-2} \text{ m}$ și frecvență $\nu = \frac{1}{\pi} \text{ Hz}$ la distanța de 4 cm de poziția de echilibru.

$$\mathbf{R:} \ E_c = 9 \cdot 10^{-7} \text{ J}, \ E_p = 16 \cdot 10^{-7} \text{ J}$$

55. Calculați energia cinetică și potențială a unui corp care oscilează după legea $y = 0,2 \sin\left(10\pi t + \frac{\pi}{6}\right) \text{ (m)}$ la o elongație egală cu un sfert din amplitudine. Masa corpului este de 10 g .

$$\mathbf{R:} \ E_c = 187,5 \text{ mJ}, \ E_p = 12,5 \cdot 10^{-3} \text{ J}$$

56. Calculați elongația unui oscilator liniar armonic în condițiile în care energia sa cinetică este egală cu energia potențială.

$$\mathbf{R:} \ y = \pm \frac{A\sqrt{2}}{2}$$

57. Calculați raportul dintre energia cinetică și cea potențială a unui oscilator liniar armonic la jumătatea amplitudinii.

$$\mathbf{R:} \ \frac{E_c}{E_p} = 3$$

58. Un oscilator liniar armonic respectă legea $y = 2 \sin\left(\pi t + \frac{\pi}{4}\right) \text{ (m)}$. Calculați raportul energiilor cinetice și potențiale la un sfert de perioadă de la pornire.

$$\mathbf{R:} \ \frac{E_c}{E_p} = 1$$

59. Legea de mișcare a unui punct material cu masa de $0,04 \text{ kg}$ este $y = \frac{1}{2\pi} \sin\left(2\pi t + \frac{\pi}{4}\right) \text{ (m)}$. Calculați energia cinetică la momentul de timp $t = 10 \text{ s}$.

$$\mathbf{R:} \ E_c = 0,01 \text{ J}$$

60. Un oscilator liniar armonic este scos din echilibru până la o distanță de $0,04 \text{ m}$. Dacă forța elastică necesară acestei deformări este de 2 N calculați energia totală a oscilatorului.

$$\mathbf{R:} \ E = 0,04 \text{ J}$$

61. O bilă cu masa de $0,1 \text{ kg}$ este suspendată de un resort a cărui constantă elastică este $k = 1000 \text{ N/m}$. Sistemul începe să oscileze. La $y_1 = 3 \text{ cm}$ impulsul bilei este $p = 0,3\sqrt{3} \text{ Ns}$. Se consideră $\varphi_0 = 0$.

- a) scrieți legea de mișcare a sistemului;
- b) calculați impulsul maxim;
- c) calculați energia cinetică și potențială când $y_2 = 2 \text{ cm}$

$$\mathbf{R:} \ a) y = 0,06 \sin(100t) \text{ (m)}; \ b) P_{\max} = 0,6 \text{ Ns}; \ c) E_c = 1,6 \text{ J}, \ E_p = 0,2 \text{ J}$$

62. Calculați amplitudinea oscilațiilor armonice ale unui corp cu energia totală de 40 mJ și asupra căruia acționează o forță de 2 N la o distanță egală cu jumătate din amplitudine.

$$\mathbf{R:} \ A = 0,02 \text{ m}$$

63. Calculați masa unui oscilator liniar armonic cu amplitudinea de $0,1m$, frecvență de $2Hz$ și faza inițială de 30° pentru o energie totală de $7,7mJ$

$$R: m = 9,7 \cdot 10^{-3} kg$$

64. Un corp de masă $m_1 = 500g$ este legat prin intermediul unui resort de constantă $k = 100N/m$ de un perete. Pe acest corp se aşază un alt corp de masă $m_2 = 200g$. Sistemul astfel format se pune în oscilație cu viteza inițială $v_0 = 0,2m/s$. Frecarea dintre corpul de masă m_1 și suprafață se neglijăză. Determinați:

- a) amplitudinea oscilațiilor sistemului;
- b) energia totală a sistemului;
- c) coeficientul de frecare pentru care corpurile să nu mai alunece unul peste celălalt.

$$R: a) A = 0,02m; b) E = 0,02J; c) \mu \geq 0,2$$

65. Un corp cu masa de $5g$ se găsește la adâncimea $h = 1,225m$ sub apă. Lăsat liber corpul urcă până la aceeași valoare a înălțimii h în aer. Se neglijăză forța de rezistență cu apă și aerul. Calculați:

- a) densitatea corpului;
- b) perioada mișcării oscilației;
- c) energia corpului în timpul mișcării.

$$R: a) \rho = 500kg/m^3; b) T = 2s; c) E = 0,06J$$

66. Legea de mișcare a unui oscilator liniar armonic cu masa $m = 2g$ este $y = 4(\sin 20t + \sqrt{3} \cos 20t)$ (cm). Aflați:

- a) amplitudinea oscilațiilor și faza inițială;
- b) viteza maximă a punctelor în decursul oscilațiilor și momentul de timp în care se realizează, socotit din momentul în care a început mișcarea;
- c) energia totală a oscilațiilor;
- d) forța maximă care acționează asupra punctelor materiale în cursul mișcării.

R:

$$a) A = 8cm, \varphi_0 = -\frac{\pi}{3}; b) v_{max} = 1,6m/s, t = 0,052s; c) E = 2,56 \cdot 10^{-3} J; d) F_{max} = 64 \cdot 10^{-3} N$$

67. De un resort orizontal cu un capăt fix se leagă un corp cu masa $m = 0,2kg$. Constanta resortului este $k = 640\pi^2 N/m$. Spre corpul de masă m este proiectat un alt corp identic cu viteza v . Ciocnirea este perfect elastică, iar resortul oscilează cu $A = 0,04m$. Calculați:

- a) pulsația mișcării oscilației;
- b) ecuația de mișcare a maselor fixate de capătul resortului;
- c) viteza corpului care a produs ciocnirea;
- d) energia cinetică a mișcării oscilației când $y = 2cm$;
- e) elongația mișcării oscilației pentru care energia cinetică este egală cu energia potențială a mișcării oscilației.

$$R: a) \omega = 40\pi rad/s; b) y = 4 \sin(40\pi t)(cm); c) v = 10m/s; d) E = 1,89J; e) y = 2\sqrt{2}cm$$

68. Un oscilator liniar armonic cu masa $m = 1kg$ are energia totală $E = 8J$. Puterea maximă a forței elastice este $P_{max} = 200W$. Scrieți legea de mișcare atunci când $\varphi_0 = 0$.

$$R: y = 0,16 \sin(25t)(m)$$

69. Impulsul unui oscilator liniar armonic este $p = 4Ns$, iar energia cinetică $E_c = 8J$ fiind triplă energie potențială. Forța care acționează în acel moment asupra oscilatorului este $F = 16\sqrt{3}N$. Determinați:

- a) legea de mișcare a oscilatorului știind că faza inițială este nulă;

b) perioada de oscilație, viteza maximă și forța maximă care acționează asupra

$$\mathbf{R:} \text{a)} y = \frac{2\sqrt{3}}{9} \sin(6t); \text{b)} T = \frac{\pi}{3} \text{ s}, v_{\max} = \frac{4\sqrt{3}}{3} \text{ m/s}, F_{\max} = 8\sqrt{3} \text{ N}$$

70. Pentru a dovedi că Pământul se rotește, Foucault a construit un pendul de 67m cu o bilă de masă egală cu 28kg . El a suspendat pendulul sub cupola panteonului din Paris. Un indice plasat sub punctul de fixare a bilei lasă urme pe nisipul fin, strâns sub forma unui cerc; cu raza de $2,5\text{m}$, centrul fiind pe verticala pendulului aflat în echilibru. Amplitudinea este de 3m . Să se calculeze:

- a) perioada oscilațiilor;
- b) ecuația de mișcare a bilei.
- c) energia potențială a pendulului în poziția în care lasă urme pe nisip. Se ia $g=9,8\text{m/s}^2$.

$$\mathbf{R:} \text{a)} T = 16,4 \text{ s}; \text{b)} y = 3 \sin(0,38t); \text{c)} E_p = 375 \text{ J}$$

71. Un pendul elastic de masă $m=2 \cdot 10^{-2}\text{kg}$ efectuează o mișcare oscilatorie armonică, descrisă de ecuația: $y = 0,05 \sin\left(\frac{\pi}{6}t + \frac{\pi}{3}\right) (\text{m})$.

- a) După cât timp accelerația devine $\alpha = \frac{\sqrt{3}}{2} a_{\max}$;
- b) Să se afle valoarea maximă a forței;
- c) Să se scrie dependența de timp a energiilor cinetice și potențiale;
- d) Să se determine momentul în care energiile cinetică și potențială sunt egale;
- e) Ce valoare are raportul $\frac{E_c}{E_p}$ când $y = \frac{A}{2}$?

$$\text{a)} t = 6 \left[k - \frac{1}{3} + (-1)^{k+1} \cdot \frac{1}{3} \right], k = 1, 2, 3; \text{b)} F_{\max} = 2,74 \cdot 10^{-4} \text{ N};$$

$$\mathbf{R:} \text{c)} E_c(t) = 0,69\pi^2 \cdot 10^{-6} \cos^2\left(\frac{\pi}{6}t + \frac{\pi}{8}\right), E_p = 0,69\pi^2 \cdot 10^{-6} \sin^2\left(\frac{\pi}{6}t + \frac{\pi}{8}\right);$$

$$\text{d)} t = 3k - \frac{1}{2}, k = 1, 2, 3; \text{e)} \frac{E_c}{E_p} = 3$$

72. Care este lungimea unui pendul gravitațional care, oscilând pe Luna, bate secunda? g pe suprafața Lunii este $0,17$ g standard pe suprafața Pământului $9,81\text{m/s}^2$.

73. Să se calculeze raportul lungimilor a două pendule gravitaționale care oscilează în același timp și loc cu frecvențele de 28Hz și respectiv 7Hz .

$$\mathbf{R:} \frac{l_2}{l_1} = 16$$

74. Un ascensor urcă vertical la o înălțime $h = 78,48\text{m}$, cu accelerația constantă de $9,81\text{m/s}^2$ și coboară imediat cu aceeași accelerație. Timpul indicat de o pendulă care este instalată în ascensor este comparat cu timpul indicat de o a doua pendulă la fel cu prima care rămâne jos. Să se afle ora de întoarcere a ascensorului observată la cele două pendule, dacă la plecare amândouă ceasurile indicau ora 12.

R: 12:00:5,64